

أحكام الجنائز للحرمين)

**Voorschriften betreffende het
dodengebed**

Voorschriften betreffende het dodengebed

De Wetenschappelijke Commissie onder leiding van Religieuze Zaken bij de Masjid al-Haram en de Moskee van de profeet.

Het dodengebed

De Wetenschappelijke Commissie onder leiding van Religieuze Zaken bij de Masjid al-Haram en de Moskee van de profeet.

Inleiding

Lof zij aan Allah, die alleen eeuwig is en de dood heeft bepaald voor alle levenden en moge vrede en zegeningen zijn met de gezant die als genade voor de werelden is gezonden; onze heer Mohammed en met zijn familie, metgezellen en al zijn volgelingen. Vervolgens:

Beproevingen en tegenslagen zijn onlosmakelijk verbonden met het leven van de nakomelingen van Adam in deze tijdelijke wereld. Allah zegt:

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ...﴾

(En waarlijk, Wij zullen jullie beproeven met wat angst, honger; (maar ook) verlies van rijkdommen, levens en vruchten ...) [Soerat Al-Baqara: 155]. Vervolgens benadrukte Allah, de Verhevene, wat van de getroffene wordt verwacht, namelijk geduld:

﴿...وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾

(....maar verkondig blijde tijdingen aan de geduldigen) [Soerat Al-Baqarah: 155]. ... en tevredenheid en overgave aan Zijn goddelijke beschikking.

﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ 156﴾

(En als zij door een (beproevende) ramp worden getroffen, zeggen zij: “Waarlijk, aan Allah behoren wij en het is tot Hem dat wij zullen terugkeren 156) [Al-Baqarah: 156]. Wie dat doet, heeft de goede afloop geprezen.

﴿أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْتَخُونَ 157﴾

(Het zijn zij die vergiffenis worden geschonken door hun Heer en Zijn genade ontvangen. Zij zijn de rechtgeleiden 157) [Al-Baqarah: 157].

Dit is een beknopte verhandeling voor jou, die een naaste, dierbare of geliefde hebt verloren. Wij vragen Allah, de Almachtige en Verhevene, dat Hij ons en jou hiermee ten goede zal komen. Zij draagt de titel: (Voorschriften betreffende het dodengebed).

We vragen Allah de Almachtige om u een grote beloning en troost te schenken. En voor degene die de vergeving en tevredenheid heeft verloren.

Goddelijke blijde tijdingen:

Mijn broeder: O jij die getroffen bent door de beproeving van de dood; herinner je het woord van Allah, de Verhevene:

{...وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ}

(...en verkondig blijde tijdingen aan de geduldigen). [Soerat al-Baqarah: 155].

* Voor jou is er in het overlijden van de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) de grootste troost en medeleven, want hij (vrede zij met hem) zei:

{إِذَا أَصِيبَ أَحَدُكُمْ بِمُصِيبَةٍ، فَلْيَذْكُرْ مُصِيبَتَهُ بِي؛ فَإِنَّهَا أَكْظَمُ الْمَصَائِبِ عِنْدَهُ.}

(Wanneer een van jullie door een tegenslag wordt getroffen, laat hem dan zijn tegenslag met mij vergelijken; want dat is de grootste tegenslag voor hem). Overgeleverd door At-Tabarani

* Aan jou is een betere vervanging beloofd in de woorden van de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem). Oem Salama (moge Allah tevreden zijn met haar) verhaalde: "Ik hoorde de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) zeggen..."

{مَا مِنْ عَبْدٍ تُصِيبُهُ مُصِيبَةٌ فَيَقُولُ: إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلَفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا، إِلَّا أَجَرَهُ اللَّهُ فِي مُصِيبَتِهِ، وَأَخْلَفَ لَهُ خَيْرًا مِنْهَا.}

Er is geen dienaar die door een tegenslag wordt getroffen en vervolgens zegt: Wij behoren aan Allah toe en tot Hem keren wij terug, O Allah, beloon mij voor mijn tegenslag en schenk mij iets beters in de plaats, zonder dat Allah hem beloont voor zijn tegenslag en hem iets beters geeft dan wat hij heeft verloren. Overgeleverd door Moeslim

* Allah heeft jou beproefd om jouw zonden uit te wissen, overgeleverd door Aboe Sa'id al-Khoedri en

Aboe Hoerayra (moge Allah tevreden met hen zijn) van de Profeet (vrede zij met hem) dat hij zei:

(مَا يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ وَلَا حَزَنٍ وَلَا أَدَى وَلَا غَمٍّ، حَتَّى الشَّوْكَةِ يُسَاكُهَا، إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا خَطَايَاهُ).

(Een gelovige wordt niet getroffen door vermoeidheid, ziekte, verdriet, pijn, of zelfs een doorn die hem prikt, zonder dat Allah daarmee een deel van zijn zonden vergeeft). Overgeleverd door Al-Boekhari.

* Allah de Verhevene heeft jou een huis in het Paradijs beloofd! Aboe Moesa al-Ash'ari (moge Allah tevreden zijn met hem) rapporteerde dat de profeet (vrede zij met hem) zei:

(إِذَا مَاتَ وَلَدُ الْعَبْدِ، قَالَ اللَّهُ لِمَلَائِكَتِهِ: قَبِضْنَاهُ وَلَدَ عَبْدِي؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ. فَيَقُولُ: قَبِضْنَاهُ ثَمَرَةَ فَوَادِهِ؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ. فَيَقُولُ: مَاذَا قَالَ عَبْدِي؟ فَيَقُولُونَ: حَمْدَكَ، وَاسْتَرْحَجَ. فَيَقُولُ اللَّهُ: ابْنُوا لِعَبْدِي بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَاسْمُوهُ: بَيْتَ الْحَمْدِ).

(Wanneer het kind van een dienaar sterft, zegt Allah tot Zijn engelen: 'Hebben jullie het kind van Mijn dienaar tot Mij genomen?' Zij antwoorden: 'Ja.' Dan zegt Hij: 'Hebben jullie de vrucht van zijn hart weggenomen?' Zij zeggen: 'Ja.' Vervolgens vraagt Hij: 'Wat zei Mijn dienaar?' Zij antwoorden: 'Hij prees U en sprak: Innā lillāhi wa innā ilayhi rāji'oen (Voorwaar, wij behoren aan Allah toe en tot Hem keren wij terug).' Daarop zegt Allah: 'Bouw voor Mijn dienaar een huis in het Paradijs en noem het: Het Huis van de Lofprijzing). Overgeleverd door At-Tirmidhi en als goed beoordeeld door Al-Albani.

Maar Allah de Verhevene heeft jou het Paradijs beloofd; overgeleverd door Aboe Hoerayra (moge Allah tevreden zijn over hem) dat de profeet (vrede zij met hem) zei:

(يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: مَا لِعَبْدِي الْمُؤْمِنِ عِنْدِي جَزَاءٌ إِذَا قَبَضْتُ صَفِيَّهُ مِنْ أَهْلِ الدُّنْيَا ثُمَّ احْتَسَبَهُ إِلَّا الْجَنَّةَ).

(Allah de Almachtige zegt: Voor Mijn gelovige dienaar is er geen andere beloning bij Mij wanneer Ik zijn dierbare uit het wereldse leven neem en hij het geduldig verdraagt, dan het Paradijs).

Overgeleverd door Al-Boekhari

* Wees niet bang en treur niet om je verloren dierbare, maar heb een goed vertrouwen in je Heer, want van Abdoellah ibn Omar (moge Allah tevreden met hen zijn) is overgeleverd dat de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) zei:

(إِنْ أَحَدَكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْعَدَاةِ وَالْعَشِيِّ إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ، فَيَقَالُ: هَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ).

(Wanneer een van jullie sterft, wordt zijn uiteindelijke verblijf in de ochtend en de avond aan hem getoond: behoort hij tot de mensen van het Paradijs, dan aanschouwt hij zijn plaats in het Paradijs; behoort hij tot de mensen van het Vuur, dan wordt hem zijn plaats in het Hellevuur getoond. En er wordt tot hem gezegd: 'Dit is jouw verblijf, totdat Allah jou opwekt op de Dag der Opstanding).

Overgeleverd door Al-Boekhari en Moeslim.

De verdienste van het volgen van de begrafenisstoet:

Ten eerste: dat haar naaste familie haar begeleidt, tot aan het moment waarop het dodengebed over haar wordt verricht.

Ten tweede: haar begeleiden vanaf de woning van haar familie tot aan de voltooiing van de begrafenis. Dit geldt als prijzenswaardiger en brengt een rijkere beloning met zich mee.

Aboe Hoerayra (moge Allah tevreden zijn met hem) zei: De Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) zei:

(مَنْ شَهِدَ الْجَنَازَةَ حَتَّى يُصَلِّيَ فَلَهُ قَبِيرَاطٌ، وَمَنْ شَهِدَ حَتَّى تُدْفَنَ كَانَ لَهُ قَبِيرَاطَانِ) قِيلَ: وَمَا الْقَبِيرَاطَانِ؟ قَالَ: (مِثْلُ الْجَبَلَيْنِ الْعَظِيمَيْنِ).

(Wie de begrafenis bijwoont tot het dodengebed over de overledene is verricht, ontvangt één qirāt aan beloning. En wie haar blijft vergezellen tot aan de begrafenis zelf, ontvangt twee qirāts. Daarop werd gevraagd: 'Wat betekenen die twee qirāts?'

Hij antwoordde: 'De maat ervan is als die van twee kolossale bergen). Overgeleverd door al-Boekhari en Moeslim.

Aboe Hoerayra (moge Allah tevreden zijn met hem) zei: De Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) heeft gezegd:

(مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ صَائِمًا؟). قَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، قَالَ: (فَمَنْ تَبَعَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ جَنَازَةً؟) قَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، قَالَ: (فَمَنْ أَطْعَمَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مِسْكِينًا؟). قَالَ أَبُو بَكْرٍ:

أَنَا، قَالَ: (فَمَنْ عَادَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مَرِيضًا). قَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَا اجْتَمَعَنَ فِي أَمْرِي إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةُ).

(Wie van jullie is vandaag vastend opgestaan?) Aboe Bakr antwoordde: "Ik." Hij vroeg: (Wie van jullie heeft vandaag een begrafenis gevolgd?) Aboe Bakr antwoordde: "Ik." Hij vroeg: (Wie van jullie heeft vandaag een behoeftige gevoed?) Aboe Bakr antwoordde: "Ik." Hij vroeg: (Wie van jullie heeft vandaag een zieke bezocht?) Aboe Bakr antwoordde: "Ik." Toen zei de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem): (Deze zaken komen niet samen in een persoon zonder dat hij het Paradijs binnengaat). Overgeleverd door Moeslim

De rituele beschrijving van het gebed over de overledene:

De eerste takbier: hij zoekt toevlucht bij Allah tegen de vervloekte Satan, noemt de naam van Allah, reciteert de Al-Fatiha en een korte soera of enkele verzen.

Bij de tweede takbier: men verricht het gebed over de Profeet Mohammed (vrede zij met hem), namelijk het zogenoemde Abrahamitische gebed.

De derde takbier: Hij verricht doe'a voor de overledene en het is beter dat hij zegt:

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرْنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ)،

(O Allah, vergeef onze levenden en onze overledenen, onze aanwezigen en onze afwezigen,

onze jongeren en onze ouderen, onze mannen en onze vrouwen. O Allah, wie van ons in leven blijft, laat hem leven in toewijding aan de Islam en wie van ons heen wordt genomen, neem hem weg in standvastig geloof).

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ
بِالمَاءِ وَالتَّلَجِّ وَالبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ
دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ،
وَأَعِزَّهُ مِنَ عَذَابِ الْقَبْرِ).

(O Allah, vergeef hem en schenk hem genade, geef hem welzijn en vergeef hem, eer zijn verblijf, verruim zijn toegang, was hem met water, sneeuw en hagel, en reinig hem van de zonden zoals U een wit kleed reinigt van vuil. Vervang zijn huis door een beter huis, zijn familie door een betere familie, en zijn echtgenoot door een betere echtgenoot. Laat hem het paradijs binnengaan, en bescherm hem tegen de bestraffing van het graf). Al dit is overgeleverd van de Profeet (vrede zij met hem) en als hij andere smeekbeden voor hem verricht, is daar niets mis mee, zoals wanneer hij zegt:

(اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُحْسِنًا، فَرِّدْ فِي إِحْسَانِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْ سَيِّئَاتِهِ، اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لَهُ وَتَبَّئْهُ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ).

(O Allah, als hij goed deed, vermeerder dan zijn goede daden en als hij slecht deed, vergeef dan zijn slechte daden. O Allah, vergeef hem en versterk hem met het vaste woord).

De vierde takbier: Hij blijft even staan, vervolgens groet hij één keer naar rechts, zeggende: "As-salamoe 'alaykoem wa rahmatoellahi" (Vrede zij met jullie en de genade van Allah).

De omstandigheden van het gebed voor de overledene:

1. Dat er voor de overledene gebeden wordt in de gebedsplaats voor de overledenen.

2. Dat er in de moskee voor overledene wordt gebeden.

3. Het verrichten van het gebed voor de overledene op de begraafplaats, voorafgaand aan de begrafenis.

4. Dat het gebed voor de overledene op de begraafplaats wordt verricht, enige tijd na de begrafenis.

5. Het gebed voor de overledene verrichten op de begraafplaats na een lange tijd na de begrafenis. Overgeleverd van Aboe Hoerayra (moge Allah tevreden zijn met hem), dat er een zwarte man of vrouw was die de moskee schoonmaakte en hij of zij overleed zonder dat de Profeet (vrede zij met hem) op de hoogte was van zijn of haar overlijden. Op een dag herinnerde hij zich hem of haar en zei:

(مَا فَعَلَ ذَلِكَ الْإِنْسَانُ). قَالُوا: مَاتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: (أَفَلَا آذَنْتُمُونِي) فَقَالُوا: إِنَّهُ كَانَ كَذَا وَكَذَا قِصَّتُهُ. قَالَ: فَحَقَرُوا شَأْنَهُ، قَالَ: (فَدُلُونِي عَلَى قَبْرِهِ). فَأَتَى قَبْرَهُ فَصَلَّى عَلَيْهِ.

(Wat is er met die persoon gebeurd?" Ze zeiden: "Hij is overleden, o Boodschapper van Allah." Hij zei: "Waarom hebben jullie mij niet op de hoogte gebracht?" Ze zeiden: "Zijn verhaal was zo en zo." Hij zei: "Ze hebben zijn zaak onbelangrijk gevonden." Hij zei: "Wijs mij zijn graf aan." Hij ging naar zijn graf en bad voor hem. Overgeleverd door Al-Boekhari.

Belangrijke richtlijnen:

Ten eerste: Het snel voorbereiden van de begrafenis en het niet uitstellen van de begrafenis zonder geldige reden: overgeleverd door Aboe Hoerayra (moge Allah tevreden met hem zijn) van de Profeet (vrede zij met hem) die zei:

(أَسْرِعُوا بِالْجَنَازَةِ، فَإِنْ تَكَ صَالِحَةً فَخَيْرٌ تُقَدِّمُونَهَا، وَإِنْ يَكُ سَيِّئًا فَشَرٌّ تَضَعُونَهُ عَنْ رِقَابِكُمْ).

(Wees voortvarend met de begrafenis, want als de overledene een rechtvaardige ziel is, biedt u hem het grootste goed door hem naar zijn laatste rustplaats te begeleiden. Mocht dit niet het geval zijn, dan bevrijdt u uzelf van het gewicht van verder kwaad). Overgeleverd door Al-Boekhari en Moeslim.

Ten tweede: De aanmoediging tot het gebed voor de overledene en de waarschuwing tegen nalatigheid in het volgen ervan.

Ten derde: Het niet uitstellen van het aflossen van de schuld van de overledene: Aboe Hoerayra

(moge Allah tevreden met hem zijn) heeft overgeleverd dat de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) heeft gezegd:

نَفْسُ الْمُؤْمِنِ مُعَلَّقَةٌ بِدَيْنِهِ حَتَّى يُقْضَى عَنْهُ).

(De ziel van de gelovige blijft verbonden aan zijn schuld totdat deze is afgelost). Overgeleverd door Ahmed en At-Tirmidhi.

Vierde: Geen rouwklachten; dit betekent het verheffen van de stem bij het opsommen van de eigenschappen van de overledene en zijn goede daden, wat tot de gebruiken van de onwetendheid behoort. Overgeleverd van Aboe Malik Al-Ash'ari (moge Allah tevreden met hem zijn) dat de Profeet (vrede zij met hem) zei:

(أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مَنْ أَمَرَ الْجَاهِلِيَّةُ لَا يَثْرُكُونَهُنَّ: الْفَخْرُ فِي الْأَحْسَابِ، وَالطَّعْنُ فِي الْأَنْسَابِ، وَالِاسْتِسْقَاءُ بِالنُّجُومِ، وَالنِّيَاحَةُ).

(Vier zaken uit de tijd van onwetendheid blijven in mijn gemeenschap: trots op afkomst, het aanvechten van iemands stamboom, het vragen om regen via de sterren en het weeklagen). Overgeleverd door Moeslim.

Vijfde: Wees voorzichtig met het lopen op een graf of erop zitten: Het is overgeleverd van 'Oeqbah ibn 'Aamir (moge Allah tevreden met hem zijn) dat de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) zei:

(لَأَنْ أَمْشِيَ عَلَى جَمْرَةٍ، أَوْ سَيْفٍ، أَوْ أَخْصِفَ نَعْلِي بِرَجْلِي، أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَمْشِيَ عَلَى قَبْرِ مُسْلِمٍ).

(Ik loop liever over gloeiende kolen, dan dat ik mijn voet zet op het graf van een moslim; liever hef ik mijn voet op een zwaard, of schuif ik mijn sandaal met mijn voet naar voren, dan dat ik over het graf van een gelovige wandel). Overgeleverd door Ibn Madjah.

Zesde: Niet overhaasten in het doen van doe'a voor de overledene en het vertrekken na zijn begrafenis: Overgeleverd van Aboe Amr - en er werd gezegd: Aboe Abd Allah, en er werd gezegd: Aboe Layla - Oethman ibn Affan (moge Allah tevreden zijn met hem) zei: De Profeet (vrede zij met hem) stond wanneer hij klaar was met het begraven van de overledene bij hem en zei:

(اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ وَسَلُّوا لَهُ التَّثْنِيتَ؛ فَإِنَّهُ الْآنَ يُسألُ).

Vraag om vergiffenis voor jullie broer en verzoek om standvastigheid voor hem; want hij wordt nu ondervraagd. Overgeleverd door Aboe Dawoed.

Zevende: De groet aan de bewoners van de graven bij het passeren of bezoeken ervan, overgeleverd door Buraidah (moge Allah tevreden over hem zijn), zei: De Profeet (vrede zij met hem) leerde hen, wanneer zij naar de graven gingen, dat een van hen zou zeggen:

(السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاجِقُونَ، أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ).

(Vrede zij met u, o bewoners van deze huizen, van de gelovigen en de moslims. Wij zullen, als Allah het

wil, u vergezellen. Ik vraag Allah voor ons en voor u, gezondheid). Overgeleverd door Moeslim.

Ten achtste: Geen afleiding of gesprekken over wereldse zaken, zonder acht te slaan op de plaats en de situatie.

Slotgedachte:

De dood is een onontkoombare poort waarlangs allen moeten gaan. Weet dat er geen wijze prediker is die dieper tot het hart spreekt dan de dood zelf. Moge Allah uw dierbare overledene genadig zijn en hem vergiffenis schenken, evenals aan alle gestorven moslims.

Moge Allah vrede en zegeningen schenken aan onze Profeet Mohammed, zijn familie en al zijn metgezellen.

Inhoudstafel

Voorschriften betreffende het dodengebed	2
Het dodengebed.....	2
Inleiding	2
Goddelijke blijde tijdingen:	3
De verdienste van het volgen van de begrafenisstoet:	7
De rituele beschrijving van het gebed over de overledene:	8
De omstandigheden van het gebed voor de overledene:	10
Belangrijke richtlijnen:	11
Slotgedachte:	14